

OBSAH

ÚVOD K REVIDOVANÉMU VYDÁNÍ	17
PŘEDMLUVA	19
PODĚKOVÁNÍ	21
1. HISTORIE ČÍNSKÉ DIAGNOSTIKY PODLE JAZYKA	23
OBDOBÍ VÁLČÍCÍCH STÁTŮ	24
DYNASTIE CHAN (HAN)	25
DYNASTIE SUEJ A TCHANG (SUI A TANG)	26
DYNASTIE SUNG A ŤIN (SONG A JIN)	27
DYNASTIE JÜAN (YUAN)	28
DYNASTIE MING A ČHING (MING A QING)	29
ČÍNSKÁ REPUBLIKA	31
ČÍNSKÁ LIDOVÁ REPUBLIKA	31
2. VYŠETŘOVÁNÍ JAZYKA: PŘEHLED	37
ZÁPADNÍ ANATOMIE JAZYKA	38
DIAGNOSTIKA PODLE JAZYKA: SILNÉ A SLABÉ STRÁNKY	40
VYŠETŘOVÁNÍ JAZYKA	42
Jak působí na jazyk léky	43
Antibiotika	43
Kortikosteroidy	43
Bronchodilatancia	43
Diuretika	43
Antirevmatika	44
Cytostatika	44
SOUČÁSTI DIAGNOSTIKY PODLE JAZYKA	44
Vitalita barvy, aneb duch jazyka	44
Barva těla	45
Tvar těla jazyka	45
Povlak na jazyku	46
Zvlhčení jazyka	46
NORMÁLNÍ JAZYK	46
TABULKA POZOROVANÝCH ASPEKTŮ PŘI DIAGNOSTICE PODLE JAZYKA	48

---

3. PŘÍZNAKY NA JAZYKU: ODRAZ STAVU VNITŘNÍCH ORGÁNŮ ..	49
4. OSMERÁ OSNOVA V DIAGNOSTICE PODLE JAZYKA	55
POVRCH	56
Větrný chlad	57
Větrné horko	57
NITRO	58
NAPŮL POVRCHOVÝ, NAPŮL VNITŘNÍ STAV	59
CHLAD	60
Chlad z prázdnотy	60
Chlad z plnosti	61
HORKOST	61
PRÁZDNOTA	62
Prázdnота čchi	62
Prázdnота čchi <i>plic</i>	62
Prázdnота čchi <i>sleziny</i>	62
Prázdnота čchi <i>žaludku</i>	63
Prázdnота čchi <i>srdce</i>	63
Prázdnота jangu	63
Prázdnота jangu <i>sleziny</i>	63
Prázdnота jangu <i>ledvin</i>	64
Prázdnота jangu <i>srdce</i>	64
Prázdnота krve	64
Prázdnота krve <i>sleziny</i>	65
Prázdnота krve <i>jater</i>	65
Prázdnота jin	65
Prázdnота jin <i>žaludku</i>	66
Prázdnота jin <i>ledvin</i>	66
Prázdnота jin <i>srdce</i>	66
Prázdnота jin <i>plic</i>	67
PLNOST	67
Povrchová plnost	68
Vnitřní plnost	68
Vnitřní chlad z plnosti	68
Vnitřní plná horkost	68
Krevní stáze	68
Hlen	69
SHRNUTÍ	69
TABULKA POZOROVANÝCH ASPEKTŮ PŘI DIAGNOSTICE PODLE JAZYKA	70

5. DUCH JAZYKA A BARVA TĚLA JAZYKA	71
DUCH JAZYKA	72
BARVA TĚLA JAZYKA	73
Bledý	73
Bledý a vlhký	74
Bledý a suchý	74
Bledý, jasný a lesklý	75
Červený	76
Červená špička	77
Červené strany	78
Červený střed	78
Červený kořen	79
Červený a vlhký	80
Červený a suchý	80
Červený a lesklý	81
Červený a šarlatový	82
Červené tečky nebo skvrnky	83
Červený s červenými tečkami	83
Červený s červenými skvrnami	85
Na špičce.....	86
Po stranách.....	86
Na kořeni	86
Červené tečky u nemocí z vnějšího napadení	87
V přední části	87
Po stranách	88
Po levé nebo po pravé straně středu	88
Tečky bledě červené nebo bílé	88
Červený s trny	89
Červený s fialovou skvrnou uprostřed	90
Červený a oloupaný	90
Tmavě červený	90
Tmavě červený a suchý uprostřed	91
Fialový	92
Červenofialový	92
Červenofialová špička.....	93
Červenofialové strany	93
Tmavě červenofialový	94
Tmavě červenofialový a suchý	94
Tmavě červenofialový a vlhký	94
Červenofialový a rozšířený	94

Modrofialový	95
Modrofialová špička	95
Modrofialový povrch středu jazyka	96
Modrofialové strany střední části jazyka	96
Modrofialový kořen	96
Modrofialový a vlhký	97
Modrý	97
Modrý bez povlaku	97
Modrý střed povrchu jazyka, kluzký a mastný.....	98
Modrý jazyk během těhotenství	98
Bílé puchýrky	98
SPODNÍ ČÁST JAZYKA	98
Metody vyšetřování	99
Klinický význam	99
SHRNUTÍ	99
TABULKA BAREV TĚLA JAZYKA	101
 6. TVAR TĚLA JAZYKA	103
TENKÝ JAZYK	104
NATEKLÝ JAZYK	105
Bledý a vlhký	105
Normální barvy	106
Svěže červený	106
Fialový	106
Tmavě modrofialový	107
ČÁSTEČNĚ NATEKLÝ JAZYK	107
Oteklé okraje	107
Oteklé strany	107
Oteklá špička	108
Otok mezi špičkou a středem	108
Otok podél středové rýhy	109
Otok na polovině jazyka	109
Ohraničený otok strany jazyka	110
Otok celé poloviny povrchu jazyka	110
Jazyk tvaru kladívka	111
Jazyk nateklý v přední části	111
ZTUHLÝ JAZYK	111
OCHABLÝ JAZYK	113
DLOUHÝ JAZYK	114

KRÁTKÝ JAZYK	114
Bledý a krátký	115
Červený a krátký	115
Tmavě červený, suchý a krátký	115
Oteklý a krátký	115
ROZPRASKANÝ JAZYK	115
Dlouhé horizontální rýhy	116
Krátké horizontální rýhy	116
Rýhy podobající se ledovým krám	117
Nepravidelné rýhy	117
Příčné rýhy na bocích	118
Podélná rýha ve středové části jazyka	118
Dlouhá podélná rýha ve středu	119
Jazyk normální barvy	119
Červený jazyk s ještě červenější špičkou	119
Červený jazyk bez povlaku	120
Příčné rýhy v oblasti za špičkou jazyka	120
Hluboká středová rýha s dalšími malými rýhami	120
VISÍCÍ JAZYK	121
VYCHÝLENÝ JAZYK	121
ZDŘEVĚNĚLÝ JAZYK	122
POHYBUJÍCÍ SE JAZYK	122
TŘESOUcí SE JAZYK	123
ROLOVANÝ JAZYK	123
JAZYK S OTISKY ZUBŮ	124
JAZYK S VŘÍDKY	124
JAZYK S BOLÁČKY	124
SHRNUTÍ	124
TABULKA TVARŮ TĚLA JAZYKA	126
 7. POVLAK JAZYKA	129
FYZIOLOGIE POVLAKU JAZYKA	130
KLINICKÝ VÝZNAM POVLAKU JAZYKA	131
POVLAK JAZYKA U AKUTNÍCH ONEMOCNĚNÍ Z VNĚJŠÍCH VLIVŮ	132
Větrný chlad	133
Větrná horkost	133
Horko	133
Chlad	133
Vlhkost	133

POVLAG JAZYKA A OSMERÁ OSNOVA	134
Povrch	135
Nitro	135
Prázdnota	135
Plnost	135
Horkost	136
Chlad	136
Jang	136
Jin	136
VLASTNÍ POVLAG JAZYKA	136
Povlak s kořenem nebo bez kořene	137
Přítomnost nebo nepřítomnost povlaku	139
Tloušťka povlaku	141
Rozmístění povlaku	143
Vlhkost povlaku	145
Suchý povlak	145
Vlhký povlak	146
Plísňovité nebo mastné povlaky	146
BARVA POVLAGU JAZYKA	148
Bílý povlak	149
Bílý a tenký povlak	150
Bílý, tenký a kluzký povlak	150
Bílý, silný a kluzký povlak	151
Bílý, tenký a suchý povlak	151
Bílý, silný a vlnký povlak	151
Bílý, silný a suchý povlak	152
Bílý, silný a mastný povlak	152
Bílý, silný mastný a kluzký povlak	152
Bílý, silný mastný a suchý povlak	152
Bílý, drsný a popraskaný povlak	153
Bílý, lepkavý a mastný povlak	153
Bílý a moučný povlak	153
Bílý a sněžný povlak	153
Bílý a plísňovitý povlak	153
Jednostranný bílý a kluzký povlak	154
Žlutý povlak	154
Bledě žlutý povlak	155
Žlutý a kluzký povlak	155
Špinavě žlutý povlak	155
Žlutý, lepkavý a mastný povlak	155

Suchý a žlutý povlak	156
Povlak na kořeni jazyka žlutý a na špičce bílý	156
Oboustranně žluté pruhy na bílém povlaku	156
Silné oboustranné žluté pruhy a žlutý povlak	156
Napůl žlutý a napůl bílý povlak	156
Šedý povlak	156
Šedý, vlhký a kluzký povlak	157
Šedý a suchý povlak	157
Černý povlak	157
Černý, kluzký a mastný povlak	157
Oboustranné černé pruhy na bílém povlaku	157
Bílý povlak a černými tečkami	157
Bílý povlak s černými ostny	158
Černý uprostřed, bílý a kluzký po stranách a na špičce	158
Napůl bílý a kluzký, napůl žlutý a černý povlak	158
Žluté strany a černý mastný střed	158
Černý, suchý a rozpraskaný povlak	158
Mnohočetné barvy povlaku	159
Bílý a žlutý povlak	159
Bílý a šedý povlak.....	160
Bílý a černý povlak.....	160
Žlutý a černý povlak.....	160
Bílý, šedý a černý povlak.....	160
Žlutý a šedý povlak.....	160
ZÁVĚR	161
TABULKA POVLAKŮ JAZYKA	163
TABULKA NEROVNOVÁHY MEZI ŠPIČKOU A KOŘENEM JAZYKA A MEZI PRAVOU A LEVOU STRANOU JAZYKA	165
8. DIAGNOSTIKA JAZYKA V KLINICKÉ PRAXI	167
KLINICKÉ OTÁZKY DIAGNOSTIKY PODLE JAZYKA	168
Barva těla jazyka vždy ukazuje skutečný stav	168
Prázdnota jin <i>ledvin</i> a jangu <i>ledvin</i>	168
Emoční problémy	169
Prázdnota jin <i>sleziny</i> a <i>žaludku</i>	170
Jazyk nemusí nutně zobrazovat všechny aspekty celé situace	171
Za jakých okolností má diagnostika podle jazyka větší váhu než diagnostika podle pulzu a příznaků	173
Za jakých okolností se nespoleháme na jazyk	174

Použití diagnostiky podle jazyka k vyloučení závažných problémů vnitřních orgánů	175
Propojení diagnostiky podle jazyka a diagnostiky podle pulzu	175
Čchi a krev	176
Faktor času	176
Stavy, kdy je pulz rychlý a jazyk není červený	176
Míra podrobnosti	177
Emoční problémy	178
Diagnostika podle jazyka při prognóze	179
Síla škodliviny	179
Fialová barva	179
Prázdnota jin	180
Chirurgické operace	181
Zlomeniny kostí	181
DIAGNOSTIKA PODLE JAZYKA A BYLINNÁ LÉČBA	181
Posilování čchi těla nebo vypuzování škodlivin	182
Rozlišení prázdnoty čchi nebo jin žaludku a sleziny	183
Tabulka: Syndromy prázdnoty čchi nebo jin ve vztahu k bylinným směsím	183
Odlišení horkosti ve vrstvách čchi, vyživující čchi a krve a odlišení horkosti od ohně	184
Tabulka: Vzhled jazyka v souvislosti s vrstvou čchi, vrstvou výživné čchi nebo vrstvou krve	185
DIAGNOSTIKA PODLE JAZYKA U DĚTÍ	187
9. KAZUISTIKY	191
PŘÍLOHY	233
I. DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA PODLE ŠESTICE DRAH	235
ÚVOD	235
TCHAJ-JANG (TAIYANG)	237
Napadení větrem	238
Napadení chladem	238
JANG-MING (YANGMING)	239
Stadium postižení jangmingových meridiánů	240
Stadium postižení jangmingových orgánů	240
ŠAO-JANG (SHAOYANG)	241
TCHAJ-JIN (TAIYIN)	242

ŠAO-JIN (SHAOYIN)	242
Šaojinový chlad	242
Šaojinová horkost	243
TÝE-JIN (JUEYIN)	243
II. DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA PODLE ČTYŘ VRSTEV	245
ÚVOD	245
VRSTVA OCHRANNÉ ČCHI	246
VRSTVA ČCHI	247
Horkost na hrudi a bránice	247
Horkost v meridiánu žaludku	248
Suchá horkost ve střevech	248
Vlhká horkost žaludku a sleziny	249
Horkost v meridiánu žlučníku	249
VRSTVA VÝŽIVUJÍCÍ ČCHI	249
VRSTVA KRVE	250
III. DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA PODLE TŘÍ OHNIŠT̄	251
ÚVOD	251
HORNÍ OHNIŠT̄	252
Plíce	252
Perikard	253
STŘEDNÍ OHNIŠT̄	253
DOLNÍ OHNIŠT̄	254
Ledviny	254
Játra	254
IV. SOUHRN PŘÍZNAKŮ NA JAZYKU U VNĚJŠÍHO POSTIŽENÍ	
CHLADEM NEBO HORKEM	257
TABULKA ROZLIŠENÍ SYNDROMŮ PODLE ŠESTICE DRAH ...	257
TABULKA DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA PODLE ČTYŘ VRSTEV	258
TABULKA DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKA PODLE TŘÍ OHNIŠT̄	258
V. OBRAZY JAZYKA SVĚDČÍCÍ O NEBEZPEČNÝCH STAVECH	259
SLOVNÍČEK ČÍNSKÝCH TERMÍNŮ	261
VYBRANÁ BIBLIOGRAFIE	263
O AUTOROVI	265

REJSTŘÍK	267
DOSLOV K ČESKÉMU VYDÁNÍ	283
RECENZNÍ POZNÁMKA K ČESKÉMU VYDÁNÍ	285
REDAKČNÍ POZNÁMKA K ČESKÉMU VYDÁNÍ	286